

RIGSREVISIONEN

København, den 23. maj 2006
RN A606/06

Faktuelt notat til statsrevisorerne om midtvejsstatus for udredningsarbejdet mv. om Banedanmark

I. Indledning

1. Statsrevisorerne anmodede mig på deres møde den 18. januar 2006 om et statusnotat om Banedanmark før sommeren 2006.

Jeg har i notatet redegjort for den faktuelle status for udredningsarbejdet, men da udredningsarbejdet mv. endnu ikke er afsluttet, har jeg ikke foretaget en vurdering af de enkelte elementer i udredningsarbejdet.

2. I kap. II er der redegjort for en række af de revisioner, som Rigsrevisionen udfører i løbet af 2006 som en del af årsrevision af Banedanmark.

I kap. III er det oplyst, at bestyrelsen for Banedanmark er blevet ansvarshavende.

I kap. IV er der redegjort for status for Banedanmarks Asset Management System.

I kap. V er der oplyst om status for det udredningsarbejde, som blev iværksat i slutningen af 2005, og som skal resultere i et beslutningsgrundlag for en langsigtet aftale for baneområdet for 2007-2014. Udredningsarbejdet er en del af trafikaftalen mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre og omfatter både signalsystemet og sporområdet. Der er i trafikaftalen afsat 20 mio. kr. til den del af udredningsarbejdet, der vedrører signalsystemet.

I kap. VI er der redegjort for afløbet af den ekstrabevilling på 200 mio. kr. i 2006, der også var en del af trafikaftalen. Ekstrabevillingen skulle udnyttes med henholdsvis 100 mio. kr. til vedligeholdelse af jernbanenettet i 2006 og 100 mio. kr. til fornyelser af jernbanenettet i 2006.

I kap. VII er der foretaget en sammenfatning.

II. Rigsrevisionens årsrevision af Banedanmark i 2006

3. Jeg kan oplyse, at Rigsrevisionen i 1. halvår af 2006 har gennemført en række revisioner i forbindelse med årsrevisionen af Banedanmarks regnskab for 2005. Årsrevisionen foretages i et tæt samarbejde med den interne revision i henhold til en § 9-aftale. Årsrevisionen af Banedanmark gennemføres dels af den interne revision, hvor Rigsrevisionen aftaler med den interne revision, hvad revisionen skal omfatte, dels af Rigsrevisionen i samarbejde med den interne revision samt endelig af Rigsrevisionen selv.

4. Årsrevisionen omfatter en række forskellige revisioner. Formålet med årsrevisionen er, at den skal give Rigsrevisionen en begrundet overbevisning om, at Banedanmarks regnskab er rigtigt og ikke indeholder væsentlige fejl og mangler. Endvidere indgår der en kontrol af, at Banedanmark har overholdt bevillingerne på de enkelte hovedkonti i bevillingslovene. Herudover foretages der en vurdering af pålideligheden af oplysningerne i Banedanmarks årsrapport. Endelig foretager Rigsrevisionen lønrevision med henblik på at vurdere, om Banedanmark lever op til kravene om god og pålidelig personale- og lønforvaltning.

Årsrevisionen af Banedanmark indebærer, at Rigsrevisionen får et tæt indblik i Banedanmarks samlede virksomhed.

5. Jeg kan videre oplyse, at revisionen af Banedanmark i 2006 også vil have særskilt fokus på Banedanmark Entreprise, dels på grund af planerne om at frasælge Entreprise, dels på grund af at Rigsrevisionen i efteråret 2005 forkastede de af Banedanmark udarbejdede åbningsbalancer for Infrastrukturvirksomheden og Entreprise.

Jeg kan i forlængelse heraf oplyse, at Rigsrevisionen holder kvartalsmøder med Transport- og Energiministeriets departement, hvor revisionen af Banedanmark indgår som et fast punkt til drøftelse.

6. Jeg samlede resultatet af revisionen af regnskabet for 2005 op med afholdelse af et topchefmøde i maj 2006, hvor jeg mødtes med Transport- og Energiministeriets departementschef. På mødet blev resultatet af Rigsrevisionens revision drøftet. Topchefmøder giver mig lejlighed til at påpege de svagheder, som

Rigsrevisionens revision har afsløret, og aftale forbedringer i Banedanmarks økonomistyring.

Jeg har endvidere holdt møde med Banedanmarks ledelse, hvor resultaterne af revisionen af regnskabet for 2005 blev drøftet med Banedanmarks bestyrelsesformand og direktør.

Endelig bringer jeg resultatet af årets revision i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2005 til statsrevisorerne.

7. Det er min samlede vurdering, at Rigsrevisionens årsrevision af Banedanmark omfatter de væsentligste dele af Banedanmarks virksomhed og giver mig løbende et tæt indblik i Banedanmarks virksomhed.

III. Bestyrelsen for Banedanmark

8. Regeringen udpegede i marts 2006 tidligere minister Anne Birgitte Lundholt til at efterfølge adm. direktør Hans Skov Christensen som bestyrelsesformand for Banedanmark med virkning fra 30. marts 2006.

Bestyrelsen for Banedanmark overgik fra at være rådgivende til ansvarshavende den 28. november 2005. Bestyrelsen har efterfølgende ansat Jesper Hansen som ny adm. direktør for Banedanmark med virkning fra 1. april 2006.

Jeg kan konstatere, at bestyrelsen er gjort ansvarshavende og at der er udpeget en ny bestyrelsesformand og ansat en ny adm. direktør.

IV. Asset Management System

9. Asset Management Systemet er et datasystem, der indeholder stam-, tilstands- og vedligeholdelsesdata for alle væsentlige anlægskomponenter på jernbanenettet. Systemet skal give Banedanmark et systematisk overblik over fornyelses- og vedligeholdelsesbehovet, så Banedanmark kan målrette og prioritere anlægsarbejderne.

Transport- og Energiministeriet har oplyst, at Asset Management Systemet planlægges ibrugtaget fuldt ud ultimo 2006. Fra ultimo 2006 til medio 2007 indkøres systemet, hvor der fortages mindre fejlretninger og tilpasninger. I de kommende år vil der kunne bygges videre på systemet – fx i form af supplerende it-løsninger. Denne videreudvikling vil ske i særskilte projekter eller som et led i den løbende drift.

Transport- og Energiministeriet følger op på fremdriften i færdiggørelsen af Asset Management Systemet på kvartalsmøder, hvor transport- og energiministeren samt bestyrelsesformanden for Banedanmark deltager.

10. Asset Management Systemet indgår endvidere i resultatkontrakten med Banedanmark for perioden marts 2006 - marts 2007. Ifølge ministeriet skal Banedanmark levere kvartalsvise afrapporteringer om udviklingen i projektet, og der skal ved projektets afslutning tages stilling til systemets fremtidige brug og kunnen.

Jeg kan oplyse, at det i et bilag til resultatkontrakten fremgår, at Asset Management Systemet skal være afsluttet ved udgangen af 2006. Det fremgår samtidig af bilaget, at Asset Management Systemet ikke i første omgang vil omfatte en aktivitetsplanlægning og økonomiopfølgning af vedligehold på komponentniveau. Der foregår i dag i Banedanmark ingen registrering på komponentniveau af gennemførte vedligeholdelsesaktiviteter. Det vanskeliggør et overblik over det økonomiske forbrug og dermed også det fremtidige økonomiske behov.

11. Jeg har noteret mig Transport- og Energiministeriets oplysninger om, at Asset Management Systemet planlægges taget i brug fuldt ud ultimo 2006. Ministeriet har oplyst, at udviklingen af Asset Management Systemet følger den fastlagte tidsplan, og det er fortsat ministeriets forventning, at tidsplanen bliver overholdt, så Asset Management Systemet kan tages i brug fuldt ud ultimo 2006.

Jeg har videre noteret mig, at tilpasningerne af systemet i forbindelse med indkøringen i 2007 ifølge ministeriet og Banedanmark ikke vil påvirke effekten af systemet.

Jeg finder en udbygning af Asset Management Systemet nødvendig, så systemet bl.a. også vil omfatte en aktivitetsplanlægning og økonomiopfølgning af vedligehold på komponentniveau, så det økonomiske forbrug og dermed også det fremtidige økonomiske behov kan opgøres.

V. Udredningsarbejdet

12. Udredningsarbejdet består af 2 søjler, hvoraf den ene søjle vedrører et beslutningsgrundlag for

fremtidens signalsystem, mens den anden søjle vedrører sporområdet og øvrige anlægselementer. Resultatet af det samlede arbejde skal føre til beslutningsgrundlaget for de videre politiske forhandlinger om en langsigtet aftale for baneområdet for 2007-2014. I trafikaftalen er der afsat 20 mio. kr. til den del af udredningsarbejdet, som vedrører signalområdet. Udredningsarbejdet skal være afsluttet 1. september 2006.

13. Udredningsarbejdet på signalområdet blev påbegyndt den 1. februar 2006. Udredningsarbejdet består i gennemførelse af en analyse af den mest effektive reinvestering i signalområdet. Analysen skal især omfatte en afdækning af investeringsbehovet og risikomomenter samt konsekvenser for regularitet og driftsøkonomi. Endvidere skal der opstilles en plan for implementering af europæiske krav for togkontrol. Udredningsarbejdet varetages af et eksternt konsulentfirma.

14. Udredningsarbejdet på sporområdet blev påbegyndt medio november 2005. I udredningsarbejdet indgår der forskellige fagområder i udredningsarbejdet på sporområdet, hvor der skal foretages særskilte analyser. Eksterne konsulenter deltager i varieret omfang på nogle af analyseopgaverne.

15. Transport- og Energiministeriet styrer fremdriften i udredningsarbejderne gennem arbejdsgruppemøder, hvor Transport- og Energiministeriets departement, Finansministeriet, Trafikstyrelsen og Banedanmark deltager.

Endvidere følges fremdriften på styregruppemøder, der omfatter samme deltagerkreds.

Ministeriet holder endelig hver 6. uge et ordførermøde, hvor ordførerne fra regeringspartierne og de 2 aftalepartier orienteres om fremdriften i udredningsarbejderne. Finansministeriet og Banedanmark deltager i disse møder.

16. Transport- og Energiministeriet har oplyst, at ved udgangen af april 2006 følger udredningsarbejdet for signalområdet tidsplanen.

Ministeriet har endvidere oplyst, at udredningsarbejdet for sporområdet i store træk følger tidsplanen, og ministeriet vurderer, at der ikke er kritiske afvigelser fra tidsplanen.

17. Jeg har noteret mig Transport- og Energiministeriets oplysninger om, at udredningsarbejdet på signalområdet følger tidsplanen, og at udredningsarbejdet derfor kan forventes afsluttet til 1. september 2006.

Jeg har videre noteret mig Transport- og Energiministeriets oplysninger om, at udredningsarbejdet på sporområdet i store træk følger tidsplanen, samt at ministeriet vurderer, at der ikke er kritiske afvigelser fra tidsplanen. Jeg har bemærket, at beslutningsreferatet fra 4. møde i styregruppen nævner, at dele af sporanalysen først vil kunne færdiggøres i løbet af efteråret. Jeg kan oplyse, at ministeriet vil sikre, at de dele af analysearbejdet, der er nødvendige for at kunne afslutte udredningsarbejdet på sporområdet til 1. september 2006, bliver færdiggjort til tiden.

VI. Ekstrabevillingen på 200 mio. kr. i 2006

18. Ekstrabevillingen på 200 mio. kr. i 2006 er forudsat anvendt med 100 mio. kr. til vedligeholdelse af spor i 2006 og 100 mio. kr. til fornyelse af spor i 2006.

19. Transport- og Energiministeriet har oplyst, at bevillingsløftet til vedligeholdelse af spor indgår på lige fod med den øvrige bevilling på 755,5 mio. kr. til vedligeholdelsesarbejder af spor. Den samlede bevilling i 2006 til vedligeholdelse udgør 855,5 mio. kr. Der foreligger en samlet plan for vedligeholdelse, der indbefatter ekstrabevillingen på 100 mio. kr. Ekstrabevillingen gør det sammen med den øvrige bevilling muligt at opretholde regulariteten og overholde køreplanerne.

20. Transport- og Energiministeriet har oplyst, at bevillingsløftet til fornyelse af spor indgår på lige fod med den øvrige bevilling på 796,3 mio. kr. til fornyelse af spor. Den samlede bevilling i 2006 til fornyelse af spor udgør 896,3 mio. kr. Der foreligger en samlet plan for fornyelse, der indbefatter ekstrabevillingen på 100 mio. kr.

21. Ifølge Transport- og Energiministeriet er beløbsstørrelsen for ekstrabevillingen fastsat med udgangspunkt i Banedanmarks sporanalysemodel, der danner grundlag for analyser om vedligeholdelses- og fornyelsesbehovet for det kommende år. Den politiske målsætning ifølge trafikaftalen med ekstrabevillingen er at forbedre togenes rettidighed samt at muliggøre en overholdelse af køreplanerne i 2006. Grundlaget for ministeriets opfølgning på ekstrabevillingen er derfor koncentreret om disse forhold.

22. Jeg har noteret mig, at ekstrabevillingerne indgår i de samlede planer for henholdsvis vedligeholdelse

og fornyelse, og at der ikke foreligger separate planer for udnyttelsen af ekstrabevillingerne. Jeg har således ikke mulighed for at fastslå, hvilke vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder ekstrabevillingerne er anvendt til.

Jeg har samtidig noteret mig, at ekstrabevillingerne skal muliggøre en forbedring af togenes rettidighed samt muliggøre en overholdelse af køreplanerne i 2006.

VII. Sammenfatning

23. Rigsrevisionens årsrevision af Banedanmark omfatter alle de væsentligste dele af virksomheden og giver mig løbende et tæt indblik i Banedanmarks virksomhed.

Jeg har noteret mig, at Asset Management Systemet planlægges ibrugtaget fuldt ud ultimo 2006, og at tilpasningerne af systemet i forbindelse med indkøringen i 2007 ifølge ministeriet ikke vil påvirke effekten af systemet.

Jeg kan konstatere, at Transport- og Energiministeriet følger udredningsarbejdet gennem deltagelse i henholdsvis arbejdsgruppemøder, styregruppemøder og ordførergruppemøder, og at udredningsarbejdet på signalområdet følger tidsplanen, samt at udredningsarbejdet på sporområdet i store træk følger tidsplanen.

Jeg kan videre konstatere, at ekstrabevillingen indgår i de samlede planer for henholdsvis vedligeholdelse og fornyelse, og at der ikke foreligger separate planer for udnyttelsen af ekstrabevillingen, som skal muliggøre en forbedring af togenes rettidighed samt muliggøre en overholdelse af køreplanerne i 2006.

24. I mit notat af 29. november 2005 (RN A607/05) anførte jeg, at jeg fandt det rigtigst at afvente resultaterne af udredningsarbejdet, der skal føre frem til et holdbart og bæredygtigt beslutningsgrundlag for en langsigtet aftale, samt Banedanmarks arbejde med at opbygge et system, der skal give et overblik over fornyelses- og vedligeholdelsesbehovet, forinden jeg igangsatte en større undersøgelse om Banedanmark.

Jeg finder på baggrund af gennemgangen af status for henholdsvis udredningsarbejdet og opbygningen af Asset Management Systemet, at det fortsat er mest hensigtsmæssigt at igangsætte en ny beretningsundersøgelse af Banedanmark i begyndelsen af 2007.

Henrik Otbo

Senest opdateret den 8. juni 2006.